

ET	EGYETEMI TANÁRI PÁLYÁZAT * VÉLEMÉNYEZÉS
----	---

BÍRÁLATI ÚTMUTATÓ

I. Az egyetemi tanári kinevezések törvényi feltételei

A felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. Törvény (Nftv.) 28. § (5) bekezdése értelmében az egyetemi tanári munkakörben történő alkalmazás és az azt megelőző köztársasági elnöki kinevezés feltétele, hogy

- az érintett rendelkezék **doktori fokozattal**¹, amennyiben magyar állampolgár, **habilitációval**² – **vagy azzal egyenértékű nemzetközi felsőoktatási oktatói gyakorlattal** – továbbá az adott tudomány- vagy művészeti terület olyan **nemzetközileg elismert képviselője** legyen, aki **kiemelkedő tudományos kutatói, illetve művészi munkásságot fejt ki**,
- az **oktatásban, kutatásban/alkotásban, kutatásszervezésben szerzett tapasztalatai** alapján alkalmas a hallgatók, a doktori képzésben résztvevők, a tanársegédek tanulmányi, tudományos, illetve művészi munkájának vezetésére, **idegen nyelven publikál, szemináriumot, előadást tart.**

Az Nftv. 69. § (4) bekezdése kimondja, hogy a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság a jogszabályban foglaltakon kívül értékeli a pályázó oktatói, tudományos, illetve művészeti munkássága **eredményeit**. Ez törvényi háttérrel biztosít a MAB szakmai értékelési szempontjai megfogalmazásához és alkalmazásához.

II. A MAB bírálati szempontjai, szöveges és pontozásos értékelési rendszere

A pályázótól elvárható, hogy valamennyi törvényben előírt feltételnek egyértelműen feleljen meg. Az nem reális elvárás, hogy minden területen egyaránt a maximumot nyújtsa, de az igen, hogy legyen olyan terület, amiben kiemelkedik, azaz a kiválóság ismérveit maximálisan teljesíti.

Ennek megítélése érdekében a MAB szakértői véleményében

- a) a **szöveges szakvélemény** elemzi a pályázat tartalmát a fenti két fő tevékenységi terület – *kutatás/alkotás és oktatás* – szerinti bontásban. Ebben tételes indoklással kitér arra, hogy a pályázó mennyiben *felel meg* vagy *nem felel meg* az Nftv. 28. § (5) bekezdésben megfogalmazott, előbb idézett követelményeknek. Ezek a kinevezés törvényi *sine qua non*-jai. Ha e kritériumok bármelyikét a pályázó nem teljesíti, kinevezése nem javasolható.
- b) a **pontozásos és egyszavas értékelési rendszer** elősegíti az áttekinthetőséget, az objektivitást, biztosítja több szempont szükségeszerű figyelembevételét.
 - A *tudományos kutatásban*, ill. *művészi alkotásban*, valamint az *oktatásban* elért eredmények maximum **100-100** ponttal értékelhetők, és minimum **60-60** pont a támogathatóság kritériuma.
 - Összesítésben maximum **200** pont adható, az elérendő minimum **150**, és ez szándékosan több mint a két terület támogatási kritériumainak összege (60+60=120 pont). A különböző habitusú pályázók különböző erősségek, értékek és teljesítmények alapján is elérhetik a 150 pontos támogatási minimumot, de az egyetemi tanár pályázónak kell hogy legyen legalább egy erős oldala, amiben jóval az átlag fölé emelkedik. A MAB összességében a minden tekintetben átlag fölötti, legalább az egyik területen pedig kiemelkedő teljesítményt nyújtó pályázókat támogatja. **A 150 pont a MAB támogatás szükséges, de nem feltétlenül elégséges feltétele.**
 - Az adott pontszámokkal összhangban *egyszavas minősítést* is megfogalmaz a pályázó eredményességéről az adott tevékenységi területen.

¹ A művészeti felsőoktatásban ... a doktori fokozattal egyenértékű a jogszabály alapján adományozott díj annak tekintetében, aki a díj tulajdonosa, feltéve hogy az érintett legalább alapképzésben szerzett oklevéllel rendelkezik [Nftv.101.§(9)]

A sporttudományi felsőoktatásban ... a doktori fokozattal egyenértékű a jogszabály alapján adományozott díj, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság által szervezett olimpiai játékokon, 1984-től kezdődően a Paralimpián vagy Siketlimpián elért 1-3. helyezés annak tekintetében, aki a díj tulajdonosa, illetve aki a helyezést elérte, feltéve hogy az érintett legalább alapképzésben szerzett oklevéllel rendelkezik. [Nftv.104B.§(2)]

² Az Nftv. 114/E. § szerint a 28. § (5) bekezdés által meghatározott habilitációs követelményt a 2015. december 31-ét követően ... meghirdetett pályázat alapján betöltött egyetemi tanári munkakör... tekintetében kell alkalmazni.

A pontozáshoz a MAB tudományági szakmai sajátosságokat tükröző részletezett elvárásokat, szempontokat is megállapított, ld. a megfelelő bírálati úrlapon, amelyet a bíráló a felkérő levél mellékleteként elektronikusan kap meg.

III. A pályázat tartalmi előírásai

1. A nyilvánosságra hozott **pályázati kiírás** (e dokumentumról az intézmény gondoskodik).
2. A pályázó **válasza** a pályázati kiírásra, amiből kiderül, hogy az adott kiírásra jelentkezik.
3. **Szakmai önéletrajz:** a pályázó legfontosabb *állomásainak* és *eredményeinek listászerű, időrendi megadása*.
 - a) **Tudományos, művészeti eredményei** és azok elismerésének bemutatása: publikációk, alkotások, hivatkozási adatok, a nem írásos alkotások értékelhető részletezésű dokumentációja (célszerűen kiegészítve az ezt bemutató saját honlap elérhetőségével).
Kapcsolódási pont (link) a pályázó közleményeinek és hivatkozásainak teljes közhiteles listájához a Magyar Tudományos Művek Tárában (www.mtmt.hu).
Mellékként szakmai publikációinak, illetve (műszaki, művészi, feltalálói stb.) alkotásainak teljes listája, ***külön kiemelve a tudományos/művészi pályázati szempontjából legfontosabbnak ítélt tíz publikációt /művet /alkotást***³. (Az értékelésnél figyelembe vehető ***publikációk körét lásd alább****)
Szakmai portfólió (művészeti területen, ahol ez értelmezhető)
Szakmai közéleti tevékenysége ***ittthon és külföldön, ezek hazai és nemzetközi elismertségének adatai***.
 - b) Eddigi **felsőoktatási oktatási tevékenysége**, ennek *eredményeire és elismerésére* vonatkozó adatok.

(A fentiek értékelésénél figyelembe vehető teljesítménymutatókat - mint értékelési szempontokat, illetve a bemutatás formai-tartalmi ***ajánlásait - lásd alább*****.)
4. **Azon tudományág(ak) (lásd alább***) megnevezése, amelyben a pályázó eddigi tudományos munkásságát kifejtette. Ha munkássága több tudományágra is kiterjed, közülük meg kell jelölni azt az elsődleges tudományágot, amely a szakmai tevékenységére meghatározóan jellemző.**

³ Amint technikailag lehetővé válik, hogy a MAB átvehesse a publikációs listát az MTMT-ből, ez a melléklet elhagyható lesz, a 10 legfontosabb publikációt pedig az MTMT-ben kérjük kiemelni.

A tudományos, publikációs teljesítmény megítélésénél **figyelembe vesszük** – oldalszám megjelölésével – az olyan nyomtatott és/vagy elektronikus közleményt (*folyóiratcikk⁴, egyetemi/főiskolai tankönyv, szakkönyv, tudományos monográfia, könyvrészlet, fordítás klasszikus nyelvből stb.*), amely:

- a) a szerző saját kutatási, alkotói eredményeit mutatja be (könyv esetén ilyenekre tételesen is hivatkozik),
- b) pontos szakirodalmi hivatkozásokat tartalmaz,
- c) ISBN vagy ISSN számmal ellátott,
- d) lektorált⁵,
- e) referált (közismert adatbázisban fellelhető)⁶,
- ~~f) a tudomány/művészeti ág függvényében **impakt faktoros**,~~
- g) szakmai kiadványban vagy kiadványként jelent meg, s ez a kiadvány
- h) nemzetközileg vagy legalább országosan jegyzett kiadónál⁷,
- i) lehetőleg szakmai körökben elterjedt idegen nyelven,
- j) jelentős közkönyvtárakban fellelhető és hozzáférhető,
- k) megrendelhető, megvásárolható vagy **szabadon letölthető**.

Figyelembe vesszük publikációként az **elkészült műszaki vagy művészi alkotást, előadóművészeti produkciót, az elfogadott hazai és külföldi szabadalmat**; hivatkozásként pedig a szabadalom dokumentált megvalósítását, ipari sorozat-gyártását.

A pályázó tudományos publikációs teljesítménye szempontjából **nem vesszük figyelembe** a következőket:

- napilapban vagy nem szakmai hetilapban megjelent írás (akkor sem, ha a témája szakmai jellegű),
- saját kiadásban megjelentetett mű (ha az szakmailag nem lektorált)
- egyetemi, főiskolai jegyzet, segédanyag, handout, példatár, kompiláció, szerkesztés, szöveggondozás stb.
- rövid (egyoldalas) írás konferencia kiadványban vagy poszteren,
- (könyv)fordítás, kivéve a klasszikusok fordítását szöveggondozással
- recenzió (könyvismertetés) vagy kritika (kivéve a hosszabb műelemzést),
- pályázat keretében vagy megrendelésre készített kutatási jelentés,
- szakdolgozat, diplomamunka,
- egyéb kézirat-jellegű értekezés, írás,
- tudománynépszerűsítő írás (pl. *Élet és Tudomány*-ban)
- nem kutatási célú és igényű interjú (sem riporterként, sem interjú-alanyként)
- még meg nem jelent (tervezett vagy „megjelenés alatt álló”) írás
- a nyilvánosság előtt be nem mutatott előadóművészeti produkció, művészeti alkotás.

Idézettség (hivatkozás) (önhivatkozás nélkül) – Science Citation Index (SCI); Social Science Citation Index (SSCI); Arts and Humanities Citation Index (AHCI), MTMT.

⁴ **Folyóirat:** rendszeresen, évente tipikusan legalább négyszer (de mindenképpen legalább kétszer), a szóban forgó periodika számára írt cikkekkkel megjelenő, kötetszámmal jelölt kiadvány.

⁵ **Lektorált** (peer reviewed, referred) publikáció: a művet megjelenés előtt független lektor(ok) véleményezte(ék). A kivonat alapján történt konferencia-előadás elfogadása és konferencia-kiadványban megjelentetése NEM jelent lektorálást.

⁶ **Referált** (referenced) publikáció: a jelölt műve (tehát a könyvfejezetek kivételével minden más mű) a jelölt neve szerint megjelenik egy kereshető adatbázisban (pl., Web of Science/Science Citation Index, Scopus, Engineering Index stb.), vagy egy referáló folyóiratban.

⁷ **Hazai kiadású, nemzetközi megjelenésű publikáció:** olyan publikáció, amely hivatalos, rendszeres, nagyobb példányszámú, nemzetközi terjesztésű kiadványban jelent meg.

****AJÁNLÁS A KUTATÁSI, ALKOTÓI, AZ OKTATÁSI ÉS A TUDOMÁNSZERVEZÉSI TELJESÍTMÉNY, HAZAI ÉS KÜLFÖLDI SZAKMAI KÖZÉLETI JELENLÉT BEMUTATÁSÁHOZ**

1. A tudományos / művészi ill. szakmai tevékenység bemutatásához:

- A **publikációs eredményesség** bemutatásához ld. az előzőeket (*A TUDOMÁNYOS PUBLIKÁCIÓK KÖRE), külön kiemelve a tudományos/művészi pálya szempontjából **legfontosabbnak ítélt tíz publikációt /művet /alkotást.**
- **Tudományos igényű, ill. szakmai, alkotói, innovációs tevékenység eredményessége** bemutatásához:
 - Mágneses adathordozón vagy elektronikus formában közzétett mű.
 - Többéves szakmai gyakorlat (*ipari, gazdasági, közigazgatási, pedagógusi, stb.*) a fontosabb beosztások és munkahelyek felsorolásával.
 - Több jelentős kutató-fejlesztő munka vezetése, érdemi részvétel e munkákban
 - Eredményes pályázati tevékenység, elnyert projektek vezetése, ill. érdemi részvétel azok megvalósításában.
 - Bevezetett újítások, elfogadott szabadalmak.
 - Alkotások, projekt eredmények bemutatása szakmai-tudományos fórumon
 - Művészi alkotások, kiállítások, egyéb művészeti fórumok (előadás, hangverseny)

2. Műhely-, kivételesen iskolateremtő hatás bemutatásához:

- A szakmai közvélemény által nyilvánosan elismert kutatási (*művészeti*), kutatásirányítási és szervezési tevékenység, melynek eredményeként TDK munkák, szakdolgozatok, diplomamunkák, diplomatervek, PhD-értekezések születtek (*témavezetéssel fokozatot szerzett doktoranduszainak neve és a fokozatszerzés éve megadásával!*).
- A pályázó körül folyamatosan és eredményesen működő, aktív, jórészt fiatalokból álló munkatársi vagy kutatócsoport működésének eredményei az elmúlt öt évben.

3. Az oktatási teljesítmény bemutatásához:

Bizonyítottan magas szintű felsőoktatási tevékenység. (*Elvárt minimális időtartama az egyes szakmaspecifikus elvárások között található – ha a szakterületre vonatkozóan ilyet megfogalmaztak*)

- Főkéllégiumok és speciális kollégiumok tartása. Vendégtanári, rendszeres előadói tevékenység külföldi egyetemeken.
- Szakok, programok, tantárgyak indításában, kidolgozásában játszott vezető szerep, oktatott tárgy folyamatos, érdemi fejlesztése, kutatási eredmények átemelése, átültetése az oktatásba.
- Tankönyvek, oktatási segédletek írásában, bevezetésében betöltött szerep.
- Témavezetés szakdolgozatok, diplomatervek készítésénél.
- Tehetséggondozás, TDK-munkák inspirálása, vezetése, eredményesség (*OTDK-s, OMDK helyezések stb.*)
- A PhD képzésben, doktori iskolán belüli témavezetői-oktatói tevékenység, eredményesség
- Elismert pedagógiai munka, bizonyított előadói készség.
- Oktatásszervezés, vezetői tapasztalat.

4. Hazai és külföldi szakmai közéleti tevékenység bemutatásához:

- MTA doktori, egyetemi habilitációs, doktori cselekmények résztvevője (*opponens, bizottsági tag*), részvétel a tudományos minősítés munkájának folyamatában.
- Hazai és nemzetközi tudományos szakmai bizottságok, társaságok, testületek tagja, tisztségviselője, folyamatosan dokumentált részvétel a szakterület tudományos szervezeteiben, kapcsolat a társszakmákkal.
- Országos testületek (*MAB, FTT, OTKA, MTA, MRK, MMA szakbizottság, egyéb*) delegált tisztségviselője, tagja.
- Egyetemek díszdoktora.
- Kongresszusok, konferenciák programbizottságában való részvétel, konferencia-, szekció-elnökség, felkérésre plenáris/megnyitó/vitaindító előadás tartása
- Folyóiratok, sorozatok szerkesztőbizottságában való részvétel.
- Pályázatokat bíráló bizottságokban (*elbírálásban*) való részvétel, könyv- és folyóirat-lektorálás.
- Szakmai kitüntetések és díjak.

IV. Útmutatás a tudományági sajátosságokkal (esetleg) kiegészített BÍRÁLATI LAP kitöltéséhez

Az értékelendő teljesítmény és a bírálat szempontjai	Adható pont	Adott
Az egyes teljesítmények szöveges értékelése, konkrétumokkal, az adott pontok indoklása:		
A bíráló csak a sárga színű mezőket töltsse ki. A szöveges értékelés legalább 300 leütés legyen. Ennél hosszabb szöveg írásakor a mező mérete automatikusan nő, a bírálónak a mező növelése érdekében nincs további teendője. 4 teljes sornyi szöveg kb. 300 leütés méretű. [Betű: Times New Roman 11 pont.]		
Egy szó aláhúzásával:	kiemelkedő – átlagon felüli – átlagos – mérsékelt – nincs	

A tételes szöveges indoklás és az adott tevékenységre adott pontok kapcsolata:

A „kiemelkedő” jelzőhöz	81–100%
Az „átlagon felüli” jelzőhöz:	60–80%
Az „átlagos” jelzőhöz:	41–59%
A „mérsékelt” jelzőhöz:	11–40%
A „nincs” minősítéshez	≤ 10%

Blokk	adható max. pontszám	„kiemelkedő” 81-100%	„átlagon felüli” 60–80%	„átlagos” 41-59 %	„mérsékelt” 11 – 40%	„nincs” ≤ 10%
1.a	70	57-70	42-56	29-41	8-28	max. 7
1.b	30	25-30	18-24	13-17	4-12	max. 3
2.a ⁸	60	49-60	36-48	25-35	7-24	max. 6
2.b ⁹	40	32-40	24-32	17-23	4-16	max. 4
2.a ¹⁰	80	65-80	48-64	33-47	9-32	max. 8
2.b ¹¹	20	17-20	12-16	9-11	3-8	max. 2

Tájékoztató a testületi döntés kialakulásáról:

A MAB Plénum véleményének záróformula változatai:

A MAB szakértői véleményében megállapítja, hogy a pályázatában bemutatottak alapján N. N. teljesítménye a X(és Y) tudomány- és képzési ága(ak)ban a törvényi előírások figyelembe vételével

tudományos kutatói, ill. művészi munkássága, nemzetközi publikációs tevékenysége, fiatal oktatók tudományos/művészi munkájának vezetése, részvétele a doktori képzésben, kutatásszervezési tapasztalata, részvétele a hazai és nemzetközi tudományos életben, nemzetközi elismertsége **kiemelkedő – átlagon felüli – átlagos – mérsékelt – nincs**;

oktatási és oktatásfejlesztési eredményességében, idegen nyelvű előadások, szemináriumok tartásában, a hallgatók tanulmányi, tudományos munkájának vezetésében **kiemelkedő – átlagon felüli – átlagos – mérsékelt – nincs**;

Ezek alapján pályázata a törvény egyetemi tanári követelményeinek **/ megfelel / nem felel meg**.
A MAB N. N. egyetemi tanári kinevezését **támogatja / nem támogatja**.”

A fenti záróformula és a két nagy tevékenységi terület – kutatás/alkotás, oktatás – értékeléséből adódó összes adott pont kapcsolata:

- a) „Megfelel”: **150–200** pont, legalább egy „kiemelkedő” és egy „átlagon felüli” jelző
b) „Nem felel meg”: **150** pont és kevesebb

⁸ Tudományterületek: agrártudományok, hittudományok, műszaki tudományok, művészetek, orvostudományok, társadalomtudományok, természettudományok.

⁹ Lásd a 8. sz. lábjegyzetet.

¹⁰ Bölcsészettudományok tudományterületen

¹¹ Lásd a 10. sz. lábjegyzetet.